

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2005 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów W składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2005 r. w Warszawie sprawy z powództwa:

przeciwko: Towarzystwu Ubezpieczeniowemu S.A. w S. o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

1. uznaje za niedozwolone i *zakazuje* stosowania Towarzystwu Ubezpieczeniowemu S.A. w S. w umowach z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści: „W braku zapisu na sąd polubowny spory wynikające z umowy ubezpieczenia rozstrzyga sąd po wszechny właściwy dla siedziby ubezpieczyciela”
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. wpis ostateczny ustala na kwotę 500 zł (pięćset zł) i nakazuje pobranie od Towarzystwa Ubezpieczeniowego S.A. w S. na rzecz Skarbu Państwa kasy Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 250 zł (dwieście pięćdziesiąt) tytułem wpisu sądowego, obciążając pozostałymi kosztami Skarb Państwa,
4. zasądza od _____ na rzecz Towarzystwa Ubezpieczeniowego S.A. w S. kwotę 160 zł (sto sześćdziesiąt zł) tytułem kosztów zastępstwa procesowego i w pozostałej części koszty te między stronami wzajemnie znosi,
5. *zarządza* publikację prawomocnego Wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego.

Uzasadnienie:

Powód- wniósł o uznanie za niedozwolone postanowienia wzorca umowy stosownego przez pozwanego - Towarzystwo

Ubezpieczeniowe S.A. w S. w umowach z konsumentami o treści:

- a. „ W braku zapisu na sąd polubowny spory wynikające z umowy ubezpieczenia rozstrzyga sąd powszechny właściwy dla siedziby ubezpieczyciela"
- b. „ Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte (...) przedmioty służące działalności handlowej, usługowej lub produkcyjnej."

Powód wywodził, że pierwszy z kwestionowanych zapisów narusza art.385³ pkt 23 oraz art.385¹ § 1 k.c., gdyż narzuca rozpoznanie sporu przez sąd nie właściwy miejscowo wedle ustawy, zaś drugi z nich

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc, że zaniechał stosowania wzorca umowy zawierającego klauzulę wskazaną w pkt a, z dniem 31.12.2003 r. Dodatkowo zaś, w jego ocenie, żadna z powyższych klauzul nie jest niedozwolona.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje: Pozwany nie zaprzeczył, że stosował w umowach z konsumentami wzorzec umowy zawierający kwestionowane postawienie umowne. Fakt zaniechania stosowania z dniem 31.12.2003 r. we wzorcu, klauzuli opisanej w pkt a nie został poparty żadnym dowodem i nie był też przedmiotem żadnego wniosku w tym zakresie, a zatem mają na względzie art.479¹² § 1 k.p.c. w zw. z art.385¹ § 4 k.c. należy uznać za nieudowodniony.

W tym stanie rzeczy Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

a. Zapis o treści: „ W braku zapisu na sąd polubowny spory wynikające z umowy ubezpieczenia rozstrzyga sąd powszechny właściwy dla siedziby ubezpieczyciela", narusza art.385³ pkt 23 k.c. Zgodnie z tym przepisem, w razie wą-

pliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które wyłączają jurysdykcję sądów polskich lub poddają sprawę pod rozstrzygnięcie sądu polubownego polskiego lub zagranicznego albo innego organu, a także narzucają rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy. W sytuacjach, gdy siedziba ubezpieczonego i miejsce wykonania umowy będzie położone poza siedzibą okręgu sądu właściwego ze względu na siedzibę pozwanego, powyższy zapis narzucać będzie rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy.

Wbrew stanowisku pozwanego, nie można uznać, że do wprowadzenia takiego zapisu upoważniał art.7a § 1 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (w okresie jej obowiązywania tj. do 1.01.2004 r.). Przepis ten stanowił, że spory wynikające z umów ubezpieczenia rozpatrują sądy właściwe dla siedziby osoby ubezpieczonej lub uprawnionej do odszkodowania, jeżeli umowa ubezpieczenia albo ogólne warunki ubezpieczenia nie stanowią inaczej. Dopuszczalne było więc zawarcie klauzuli prorogacyjnej, jednak jedynie w zakresie istnienia swobody umów. W umowach z konsumentami, zasada swobody umów polega ograniczeniu treścią art.385¹ § 1 k.c. Dopuszczalne było więc, zawarcie we wzorcu umowy klauzuli prorogacyjnej tylko takiej, która nie narzuca rozpoznania sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy (np. sąd miejsca wykonania umowy).

b. Postanowienie wzorca umowy o treści: „ Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte (...) przedmioty służące działalności handlowej, usługowej lub produkcyjnej.” - odnosi się do świadczenia głównego umowy ubezpieczenia, gdyż określa zakres mienia objętego ubezpieczeniem. Postanowienie określające główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, może być uznane za klauzulę niedozwoloną, jeżeli nie zostało sformułowane w sposób jednoznaczny.

W ocenie Sądu przytoczony wyżej zapis określa świadczenie główne ubezpieczyciela (zakres ubezpieczenia) jest jednoznaczny. Twierdzenia powoda,

że zapis ten powoduje, że ochrona ubezpieczeniowa są, w świetle zapisu tylko rzeczy wyłączone z obrotu (*res extra commercium*) jest dotknięte błędem logicznym. Obok rzeczy wyłączonych z obrotu istnieją rzeczy dopuszczone do obrotu a nie służące działalności handlowej, usługowej lub produkcyjnej (np. służące zaspokajaniu własnych potrzeb). Należy też podkreślić, że nic nie stoi na przeszkodzie, aby ubezpieczeniu podlegały rzeczy wyłączone z obrotu.

Biorąc powyższe względy pod uwagę, należało uznać za niedozwolone i *zakazać* stosowania w umowach z konsumentami postanowienie wzorca umowy wymienione w pkt. a (art.479⁴² § 1 k.p.c.) i oddalić powództwo w pozostałej części jako bezzasadne.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, zasądając na rzecz pozwanego połowę kosztów koszty postępowania według norm przepisanych (art.98 k.p.c. i §18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.).

Publikację prawomocnego Wyroku na koszt Skarbu Państwa zarządzono na podstawie art.479⁴⁴ § 1 k.p.c.

SSO Bogdan Gierzyński